

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 10 decembrie 2013
În Cauza Botea împotriva României
(Cererea nr. 40872/04)
Strasbourg

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Botea împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, președinte, Alvina Gyulumyan, Corneliu Bîrsan, Luis López Guerra, Nona Tsotsoria, Johannes Silvis, Valeriu Grițco, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție, după ce a deliberat în camera de consiliu, la 19 noiembrie 2013, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 40872/04, îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ștefan Lucian Botea („reclamantul”), a sesizat Curtea la 8 noiembrie 2004, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de domnul M. Dumitru, avocat în București. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat inițial de agentul guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu, și ulterior de doamna I. Cambrea din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul a susținut în temeiul art. 6 § 1 din Convenție, că procedura împotriva sa a fost inechitabilă, având în vedere că hotărârea de condamnare a acestuia s-a bazat în principal pe transcrieri de casete audio, despre care acesta pretinde că nu ar fi trebuit să fie utilizate ca probe în dosar. De asemenea, acesta s-a plâns că, deși a contestat în repetate rânduri legalitatea casetelor, nici instanța de prim grad, nici instanța de ultim grad, nu au considerat necesar să ofere un răspuns motivat la argumentele sale în această privință.

4. La 21 octombrie 2010, cererea a fost comunicată Guvernului.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în 1973 și locuiește în București.

A. Istoricul procesului penal

6. Cauza privește ancheta penală inițiată împotriva reclamantului, ofițer de poliție, alți doi ofițeri de poliție, I.U. și R.B., și doi oameni de afaceri, H.S. și S.B. Reclamantul era suspectat de facilitarea contactului între ceilalți doi ofițeri de poliție și H.S., care a acționat în numele lui S.B., pentru ca cei doi ofițeri de poliție să convingă un procuror să revoce, în schimbul unei mite semnificative, un mandat de

arestare internațional emis pe numele lui S.B., în contextul unei alte anchete penale referitoare la infracțiuni financiare.

B. Faza urmăririi penale

7. La 18 iunie 2002, reclamantul a fost citat să se prezinte la Parchetul Militar de pe lângă Curtea Supremă de Justiție pentru a fi interogat. Acesta a fost informat că era suspectat de complicitate la săvârșirea infracțiunii de mită și, la aceeași dată, a fost arestat preventiv.

8. La 11 iulie 2002, a fost emis un rechizitoriu și, la 12 iulie 2002, dosarul a fost transferat Tribunalului Militar București. Probele prezentate de procuror au inclus transcrieri ale înregistrărilor convorbirilor telefonice dintre inculpați, dintre care unele erau în română, iar altele în ebraică.

9. Perioada arestării preventive a reclamantului a fost prelungită periodic de instanțele competente și toate cererile sale de eliberare pe cauțiune au fost respinse.

C. Procedura în primă instanță

10. La 4 decembrie 2002, instanța militară a hotărât că nu avea competența de a examina cauza. La 7 ianuarie 2003, Curtea Supremă de Justiție a stabilit că în respectiva cauză era competentă Curtea de Apel București.

11. Prin încheierea din 12 martie 2003, Curtea de Apel București a dispus efectuarea unei expertize tehnice a casetelor audio depuse la dosar de procuror. În cadrul unei ședințe care a avut loc la 19 martie 2003, toți inculpații au negat că vocile de pe casetele audio erau ale lor și au contestat autenticitatea casetelor. În încheierea emisă la aceeași dată, Curtea de Apel a declarat următoarele:

„În ceea ce privește cererea [procurorului] de a reexamina decizia de a prezenta ca probe o expertiză tehnică a casetelor audio, instanța consideră că aceasta este nefondată, având în vedere faptul că baza rechizitoriului, precum și probele principale împotriva inculpaților, sunt tocmai aceste înregistrări audio și transcrierile lor și că inculpații au negat că vocile de pe casete sunt ale lor sau că discuțiile respective au avut loc; prin urmare, este necesară întocmirea unui raport de expertiză privind înregistrările”.

12. Ședințele au fost amânate de mai multe ori, pe motiv că, printre altele, raportul de expertiză nu era gata încă. A fost necesar ca raportul de expertiză să fie întocmit de Institutul Național de Expertize Criminalistice („INEC”), instituție aflată în subordinea Ministerului Justiției.

13. În cadrul unei ședințe din 13 octombrie 2003, curtea de apel a luat act de faptul că inculpații au solicitat ca respectivele casete audio să fie ascultate în instanță pentru a se stabili și verifica dacă transcrierile de la dosar corespundeau cu înregistrările, dacă înregistrările fuseseră efectuate în conformitate cu cerințele legale și dacă unele fragmente fuseseră scoase din context. Instanța internă a considerat, de asemenea, că, având în vedere faptul că a dispus întocmirea unui raport de expertiză tehnică privind casetele, acestea nu puteau fi ascultate în instanță până când nu erau analizate.

14. În ședința din 24 noiembrie 2003, părțile au prezentat o scrisoare trimisă de INEC, în care acesta declara că nu avea experți calificați pentru a efectua identificarea vocilor. Inculpații au insistat să fie stabilită o nouă dată pentru ședință, după depunerea unui raport de expertiză la dosarul cauzei.

15. La ședința din 15 decembrie 2003, părțile au fost informate că raportul de expertiză tehnică nu era gata. Avocatul care îl reprezenta pe S.B. a insistat că, în cazul în care transcrierile urmau să rămână la dosar, era esențial să fie inclus și raportul. Avocatul reclamantului a declarat că inculpații contestau probele în sine, deoarece nu au fost respectate cerințele Codului de procedură penală și că acestea ar trebui să fie eliminate complet din dosar. Avocatul care îl reprezenta pe R.B. a declarat că respectivele casete nu puteau fi ascultate de instanță înainte de a fi analizate, pentru a fi verificată autenticitatea acestora. În ultimul cuvânt al inculpatului adresat instanței, reclamantul a declarat că nu i s-au prezentat transcrierile casetelor și nu cunoștea conținutul acestora.

16. La 22 decembrie 2003, curtea de apel a concluzionat că, având în vedere scrisoarea de la INEC și condițiile în care trebuiau să fie analizate casetele, timpul necesar pentru analiză și poziția inculpaților, era imposibilă întocmirea raportului. Considerând, de asemenea, că raportul de expertiză era inutil, din moment ce existau deja suficiente probe la dosar, instanța și-a revizuit încheierea de prezentare a acestor probe.

17. Ședința finală a avut loc la 12 ianuarie 2004. Procurorul a declarat că vinovăția reclamantului a fost dovedită de declarațiile co-inculpaților și de înregistrările conversațiilor telefonice ale reclamantului, ale căror transcrieri erau disponibile în dosarul anchetei. Reclamantul a fost acuzat de trafic de influență asupra lui H.S. și asupra a doi dintre colegii săi ofițeri, care erau mai apropiați de soțul doamnei procuror care urma să fie mituită, știind că scopul punerii lor în legătură era de a mitui procurorul pentru a revoca mandatul de arestare emis pe numele lui S.B. Co-inculpații și-au modificat declarațiile în cursul procedurii judiciare, susținând că reclamantul nu cunoscuse motivul pentru care

H.S. dorise să ia legătura cu procurorul și că acesta nu participase niciodată la întâlnirile în cadrul cărora aceștia discutaseră chestiunea. Procurorul cauzei a susținut că luase cunoștință de modificarea declarațiilor și considera că noile declarații nu erau sincere.

18. În concluziile finale prezentate în primă instanță, reclamantul a solicitat să fie achitat, pe motiv că nu săvârșise nicio infracțiune. Acesta a insistat că nu participase niciodată la nicio discuție dintre S.H. și soțul procoaroarei.

19. Din informațiile prezentate de reclamant, reiese că, la 21 ianuarie 2004, INEC a prezentat raportul său, care concluziona că respectivele casete audio nu erau originale. Acesta a declarat că, în absența unor informații suplimentare, casetele puteau fi copii, amestecuri realizate cu sau fără intenția de a prezenta o realitate falsă, ori erau fabricate. De asemenea, a declarat că identificarea vocilor putea fi realizată numai pe baza înregistrărilor originale, folosind același echipament precum acela folosit pentru înregistrare.

20. Printr-o hotărâre pronunțată în primă instanță de Curtea de Apel București la 26 ianuarie 2004, reclamantul a fost condamnat la o pedeapsă de doi ani de închisoare pentru complicitate la săvârșirea infracțiunii de mită. După ce a prezentat în detaliu argumentele procurorului, instanța a continuat cu propria motivare. Aceasta a prezentat faptele, astfel cum erau stabilite de probele de la dosar, și ulterior s-a pronunțat:

„Chiar dacă se poate considera că toate probele prezentate au o oarecare doză de subiectivitate, transcrierile conversațiilor telefonice dintre inculpați nu lasă loc de prea multe îndoieli în ceea ce privește activitatea și conduita lor, modul în care intenționau să rezolve problema, atitudinea lor față de instituțiile statului, precum și opiniile acestora cu privire la anumii colegi (ofițeri de poliție), procurori, judecători, reprezentanți ai Serviciilor Secrete și chiar lideri ai statului român.

...

Astfel cum s-a menționat anterior, conversațiile telefonice dintre inculpați, care au fost înregistrate pe parcursul mai multor luni, arată clar și fără nicio îndoială că inculpații au săvârșit cu intenție infracțiunile de care au fost acuzați și și-au asumat riscurile presupuse de acestea. În cursul procedurii penale, în încercarea de a se apăra, aceștia au argumentat că înregistrările au fost obținute în mod nelegal, că transcrierile nu erau conforme cu înregistrările, că, în unele locuri, vocile nu erau ale lor și că unele fragmente din transcrieri au fost scoase din context și nu au fost prezentate integral, argumente care au condus la solicitarea de a se asculta casetele în prezența unui martor asistent vorbitor de limba ebraică și, ulterior, la solicitarea efectuării unei expertize tehnice. (...) În același timp, ar trebui subliniat faptul că singura instituție care avea obligația legală de a efectua o expertiză tehnică a înregistrărilor nu și-a îndeplinit obligația și nu a respectat dispoziția instanței, făcând imposibilă prezentarea acestei probe.”

21. Reclamantul și toți ceilalți inculpați au formulat recurs. Reclamantul a solicitat casarea hotărârii pronunțată în primă instanță, pentru mai multe motive: instanțele care au examinat cauza nu erau competente și alcătuirea completelor fusese nelegală; argumentele sale privind probele prezentate în cauză nu au fost examinate, elementele constitutive ale infracțiunii pentru care a fost condamnat lipseau; și decizia în cauză era contrară legii.

22. Prin hotărârea definitivă din 14 mai 2004, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul. Aceasta a confirmat situația în fapt stabilită în primă instanță și a concluzionat că aceasta din urmă a analizat în mod corespunzător probele prezentate în fața sa și a încadrat în mod corect infracțiunile și pedeapsa. Hotărârea definitivă nu a inclus nicio motivare cu privire la legalitatea sau admisibilitatea casetelor și a transcrierilor acestora.

II. Dreptul intern relevant

23. Dispozițiile legale referitoare la folosirea casetelor audio ca probe într-un proces penal, în vigoare la momentul faptelor, precum și modificările ulterioare, sunt prezentate în detaliu în hotărârea *Dumitru Popescu împotriva României (nr. 2) (nr. 71525/01, pct. 44-46, 26 aprilie 2007)*.

24. Art. 385⁹ alin. (1) punctul 10 C. proc. pen. prevede că se poate face recurs în cazul în care instanța de prim grad nu s-a pronunțat cu privire la unele probe administrate ori asupra unor cereri esențiale pentru părți, de natură să garanteze drepturile lor și să influențeze soluția procesului. În continuare, art. 385¹⁵ C. proc. pen. prevede că, în cazul în care Curtea Supremă de Justiție admite recursul, când este necesară administrarea de probe, aceasta dispune rejudecarea cauzei de către instanța care a judecat cauza sau de o altă instanță echivalentă.

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

25. Reclamantul s-a plâns că procedura împotriva sa a fost inechitabilă, având în vedere că condamnarea acestuia s-a bazat în principal pe transcrierile unor casete audio cu privire la care acesta pretindea că nu ar fi trebuit să fie folosite ca probe. De asemenea, s-a plâns că, în ciuda faptului că a ridicat această problemă în motivele sale de recurs, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a abordat-o în hotărârea acesteia din 14 mai 2004.

Acesta a invocat art. 6 § 1 din Convenție, redactat după cum urmează:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.”

26. Guvernul a contestat acest argument.

A. Cu privire la admisibilitate

27. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție. În continuare, constată că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

28. Guvernul a susținut că utilizarea înregistrărilor ca probe nu a privat reclamantul de un proces echitabil. De asemenea, a susținut că reclamantul a avut acces la probe și ocazia de a contesta înregistrările și utilizarea lor în cursul procedurii interne.

29. Guvernul a susținut că înregistrările au fost efectuate în conformitate cu legislația internă aplicabilă. În ceea ce privește capătul de cerere al reclamantului conform căruia Înalta Curte de Casație nu a examinat motivul său de recurs referitor la utilizarea ca probă a înregistrărilor convorbirilor telefonice, Guvernul a subliniat că instanța de ultim grad nu și-a întemeiat decizia numai pe înregistrările respective.

30. Reclamantul a declarat că motivarea hotărârii Curții de Apel București din 26 februarie 2004 a arătat că înregistrările au fost decisive pentru stabilirea vinovăției sale. De asemenea, a subliniat că legislația referitoare la supravegherea convorbirilor telefonice, în vigoare la momentul faptelor, nu era conformă cu jurisprudența Curții, deoarece supravegherea a fost autorizată de un procuror și nu de un judecător.

2. Motivarea Curții

31. Curtea reiterează faptul că, în temeiul art. 19 din Convenție, are sarcina de a asigura respectarea angajamentelor asumate de statele contractante ale Convenției. În special, aceasta nu are obligația de a examina erori de fapt sau de drept pretins comise de o instanță națională decât în cazul în care și în măsura în care este posibil ca acestea să fi încălcat drepturi și libertăți protejate de Convenție. Deși art. 6 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu prevede nicio normă privind admisibilitatea probelor ca atare, aspect care trebuie să fie reglementat în principal de dreptul național [a se vedea *Brualla Gómez de la Torre împotriva Spaniei*, 19 decembrie 1997, pct. 31, *Culegere* 1997-VIII, și *García Ruiz împotriva Spaniei* (MC), nr. 30544/96, pct. 28, CEDO 1999-I].

32. Prin urmare, Curtea nu are rolul de a stabili, ca principiu, dacă anumite tipuri de probe – de exemplu probe obținute nelegal – pot fi admisibile. Curtea a constatat deja, în circumstanțele specifice ale unei anumite cauze, că faptul că instanțele interne au utilizat ca probă unică transcrieri ale unor conversații telefonice obținute ilegal nu intra în conflict cu cerințele privind echitatea, consacrate la art. 6 din Convenție (a se vedea, între alte hotărâri, *Khan împotriva Regatului Unit*, nr. 35394/97, pct. 34, CEDO 2000-V; *P.G. și J.H. împotriva Regatului Unit*, nr. 44787/98, pct. 76, CEDO 2001-IX).

33. Prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblul său, inclusiv modul în care au fost obținute probele, a fost echitabilă (*Heglas împotriva Republicii Cehe*, nr. 5935/02, pct. 85, 1 martie 2007).

34. La stabilirea caracterului echitabil al procedurii în ansamblul său, trebuie să se țină seama dacă au fost respectate drepturile apărării. Trebuie să se examineze în special dacă reclamantului i s-a oferit posibilitatea de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării lor. În plus, trebuie să

se țină seama de calitatea probelor, inclusiv dacă circumstanțele în care au fost obținute pun la îndoială credibilitatea sau corectitudinea acestora [a se vedea *Bykov împotriva Rusiei* (MC), nr. 4378/02, pct. 90, 10 martie 2009].

35. În prezenta cauză, Curtea este conștientă de faptul că utilizarea casetelor audio poate să ridice în primul rând o problemă în temeiul art. 8 din Convenție. Totuși, reclamantul nu a invocat un astfel de capăt de cerere în cererea sa inițială. Cu toate acestea, la efectuarea unei analize în temeiul art. 6, trebuie să se țină seama de constatările Curții în temeiul art. 8 cu privire la esența dispozițiilor românești relevante referitoare la supravegherea convorbirilor telefonice, în vigoare la momentul respectiv, din *Dumitru Popescu* (nr. 2), citată anterior. Curtea a declarat că, la momentul procesului, dreptul aplicabil nu prevedea suficiente garanții împotriva ingerinței arbitrare în viața privată a reclamantului (ibid, pct. 61). S-a stabilit, între altele, că autorizația prealabilă de supraveghere a convorbirilor telefonice a fost acordată de un procuror și nu de o instanță independentă și imparțială.

36. Curtea reiterează că probele nu au un rol prestabilit în cadrul procedurii penale a statului pârât. Instanțele au libertatea de a interpreta probele în contextul cauzei și în lumina tuturor celorlalte elemente prezentate în fața acestora (a se vedea *Dumitru Popescu*, citată anterior, pct. 110).

37. În prezenta speță, probele utilizate de instanțele interne ca dovadă a săvârșirii infracțiunii au fost declarațiile făcute de co-inculpați în fața organului de urmărire penală și a instanțelor, precum și înregistrările conversațiilor telefonice ale reclamantului.

38. Curtea observă că înregistrările au jucat un rol important în seria de probe examinate de instanțe. Astfel, la începutul procedurii, instanța de prim grad a considerat că era necesară întocmirea unui raport de expertiză tehnică privind înregistrările (a se vedea pct. 11) și a dispus din oficiu realizarea unui astfel de raport.

39. În continuare, Curtea evidențiază că instanța de prim grad și-a întemeiat raționamentul pe transcrierile înregistrărilor, concluzionând că acestea „nu lasă loc de prea multe îndoieli” în ceea ce privește vinovăția inculpaților, admitând totodată că declarațiile date de ceilalți co-inculpați nu erau complet credibile, deoarece se poate „considera [...] că au o [...] doză de subiectivitate” (a se vedea pct. 20). A subliniat că, atunci când au fost interogați de instanță, co-inculpații și-au retractat declarațiile anterioare și au negat orice implicare din partea reclamantului.

40. În lumina elementelor anterioare, Curtea consideră că înregistrările constituiau, dacă nu unica probă, cel puțin proba decisivă împotriva reclamantului, fără de care asigurarea condamnării acestuia fie nu ar fi fost posibilă, fie posibilitatea acesteia ar fi fost redusă.

41. În ciuda importanței înregistrărilor în aprecierea probelor, instanța de prim grad și-a schimbat poziția inițială privind necesitatea efectuării unui raport de expertiză tehnică pentru a stabili autenticitatea înregistrărilor. La sfârșitul procedurii, a considerat că raportul era inutil și și-a revizuit decizia de prezentare a acestei probe (a se vedea pct. 16). În plus, Curtea subliniază că, deși INEC a prezentat un raport de expertiză tehnică în care se preciza că existau îndoieli cu privire la autenticitatea înregistrărilor (a se vedea pct. 19) înainte de pronunțarea hotărârii sale, instanța de prim grad s-a bazat pe transcrieri în loc să redeschidă procedura, pentru a le permite părților să își prezinte observațiile cu privire la raport.

42. Curtea subliniază că instanțele interne nu numai că și-au întemeiat decizia pe înregistrări cu o autenticitate îndoielnică, dar acestea nici nu au răspuns la argumentele reclamantului conform cărora nu i s-au prezentat transcrierile și, prin urmare, nu le cunoștea conținutul. În plus, instanțele interne nici nu au ascultat casetele audio la ședințe, în prezența inculpaților, și nici nu au răspuns la repetatele plângeri ale reclamantului privind nelegalitatea înregistrărilor.

43. După ce a examinat garanțiile privind evaluarea admisibilității și a credibilității probelor în cauză, precum și utilizarea materialelor obținute prin înregistrarea conversațiilor telefonice ale reclamantului, Curtea constată că procedura din cauza reclamantului, în ansamblul său, a fost contrară cerințelor unui proces echitabil.

44. Rezultă că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție.

II. Cu privire la alte pretinse încălcări ale Convenției

45. În cele din urmă, reclamantul a invocat, în temeiul art. 5 din Convenție, mai multe capete de cerere referitoare la arestarea sa preventivă. Curtea subliniază că arestarea preventivă a reclamantului s-a încheiat cu adoptarea hotărârii din 26 ianuarie 2004. Reclamantul a depus plângerea sa la 8 octombrie 2004, adică, la mai mult de șase luni de la data la care s-au încheiat pretinsele încălcări.

46. De asemenea, reclamantul a invocat mai multe capete de cerere în temeiul art. 6 § 1 din Convenție, în legătură cu durata procedurii și lipsa de imparțialitate a procurorului. În lumina tuturor elementelor de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele invocate, Curtea constată că acestea nu indică nicio aparentă încălcare a drepturilor și a libertăților stabilite în Convenție sau în protocoalele la aceasta.

Rezultă că aceste capete de cerere sunt în mod vădit nefondate și trebuie să fie respinse în conformitate cu art. 35 § 3 lit. a) și § 4 din Convenție.

III. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

47. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă”.

A. Prejudiciu

48. Reclamantul a solicitat despăgubiri pecuniare pentru beneficiile nerealizate în perioada în care a fost deținut în închisoare, fără să precizeze vreo sumă. De asemenea, acesta a solicitat să fie reîncadrat în funcția anterioară de ofițer de poliție. A solicitat 1 000 000 de euro (EUR) cu titlu de prejudiciu moral.

49. Guvernul a susținut că reclamantul nu a prezentat niciun document în sprijinul pretențiilor sale. A afirmat că suma pretinsă de reclamant este excesivă și a solicitat Curții să declare că simpla recunoaștere a existenței unei încălcări a Convenției ar constitui în sine o reparație echitabilă cu titlu de prejudiciu moral.

50. Curtea nu identifică nicio legătură de cauzalitate între încălcarea constatată și prejudiciul material pretins; prin urmare, respinge acest capăt de cerere. Pe de altă parte, consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral care nu este reparat suficient prin constatarea existenței unei încălcări a Convenției. Având în vedere circumstanțele cauzei și pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantului 3 000 EUR cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral.

51. În plus, Curtea reiterează că, atunci când o persoană, precum în cazul de față, a fost condamnată în cadrul unei proceduri interne care nu a respectat cerințele unui proces echitabil, un nou proces sau redeschiderea procedurii interne, la cererea persoanei interesate, reprezintă o modalitate corespunzătoare de reparare a încălcării cauzate.

B. Cheltuieli de judecată

52. Reclamantul a solicitat, de asemenea, rambursarea cheltuielilor de judecată efectuate în fața instanțelor interne, fără să precizeze vreo sumă.

53. Guvernul a subliniat că reclamantul nu a prezentat documente justificative în acest sens.

54. Potrivit jurisprudenței Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care s-a stabilit caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În prezenta cauză, având în vedere criteriile menționate anterior, Curtea respinge cererea de rambursare a cheltuielilor de judecată efectuate în cadrul procedurii interne.

C. Dobânzi moratorii

55. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive,
CURTEA
în unanimitate,

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește caracterul inechitabil al procedurii penale și inadmisibilă în ceea ce privește celelalte capete de cerere;
2. hotărăște că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție;
3. hotărăște:
 - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, suma de 3 000 EUR (trei mii

euro), care trebuie convertită în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;
(b) că, de la expirarea termenului de trei luni menționat anterior și până la efectuarea plății, această sumă trebuie majorată cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 10 decembrie 2013, în temeiul art. 77 § 2 și § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE,
JOSEP CASADEVALL

Grefier,
Santiago Quesada

WWW.JURL.ro